

80. výročí konce 2. světové války

Osvobození Klatovska v roce 1945 od německé okupace začalo v šumavských průsmycích kde proti postupujícím americkým jednotkám 90. a 2. pěší divize stála různorodá směsice německých branců v jednotkách Wehrmachtu, zbraní SS, Hitlerjugend, domobrany Volkssturm a nacistických spojenců, např. maďarských a běloruských jednotek a také exotických indických dobrovolníků. Po těžkých bojích na přelomu dubna a května 1945 ovládly situaci pluky americké 90. pěší divize a tím se jim otevřela cesta do českého vnitrozemí. Pro zlomení německého odporu využili Američané své absolutní letecké převahy a těžkého dělostřelectva. Při tom zde utrpěli četné ztráty techniky i lidských životů. Zlom nastal ve dnech 4. a 5. května 1945, kdy páteř německé obrany regionu, 11. Pancéřová divize, odjela v plné zbroji z Chudenic přes Všeruby a Svatou Kateřinu do amerického zajetí.

Odpoledne 5. května 1945 začal ze dvou směrů koordinovaný postup amerických jednotek přes protektorátní hranici směrem na Klatovy. Pravé křídlo, útočící od Javorné, tvořili vojáci 90. pěší divize „Tough Ombres“ a levé křídlo, postupující od Kdyně, muži 2. pěší divize „Indianhead“. Téměř současně dorazili do Klatov a zde jim ve 21.25 hodin předal major Horn kapitulaci německé posádky.

K dalšímu postupu americké armády na Plzeň došlo až v neděli 6. května 1945 a do těchto operací se nečekaně zapojila i průzkumná četa Rudé armády, která ke Klatovům přijela od Nepomuku přes Plánici do obce Čínov.

Zápis kronikáře Václava Maršálka v první měčínské kronice popisuje místní události takto:

„Dne 26. dubna přijelo maďarské vojsko do Měčina, a sice 10 důstojníků a kolem 100 mužů. Ti byli od Němců odzbrojeni, kuchyně a kancelář byla U Jandů (Bohumila Tykala) se dvěma podporučíky. Přítomnost jejich byla zdejšímu lidu naprosto odporná, nadělali všude neřádstva.

V sobotu dne 5. května došla telefonická zpráva, že v Praze vznikl odboj proti německému vojsku. V Měčině se hned seskupili muži vojáci do 45 let a kdo měl jakou zbraň přinesl tuto sebou – všechny německé nápisy se strhaly a roztloukly. Seskupení záložní vojáci rozestavili se na stráž u Černovce, Nedanic, Malince a ke Skašovu. Jak projížděla německá auta, hned se jim odebrala a německé vojáky odváděli na četnickou stanici, odebrali jim zbraně a zavřeli je. Večer se stavěly barikády k Nedanicím a ke Skašovu, a co bylo nejhorší v noci ve 2. hodiny přijelo německé vojsko od Nedanic a začalo rozhazovat barikády a v tom začali měčínští hoši do nich střílet – postřelili dva Němce a ti byli tak rozvášněni, že začali střílet se strojních pušek, ale naštěstí z našich nebyl raněn nikdo. Velitel ke Skašovu Bohumil Tykal, dal hned rozkaz, aby všichni padli na zem, jelikož jim létaly střely nad hlavou. Němci měli dvě velká nákladní auta, jedno pancéřové dělo a zásobu nábojů. Zjistili jsme náš nedostatek nábojů a Němci, že mají značnou přesilu, šel k nim vyjednávat velitel služby Bezděk, Němci ho však popadli a hodili ho do auta a nic nevyjednávali, s ním též naložili jednoho souseda Sedláka, který při tom také byl. Němci na to odjeli ke Skašovu i s Bezděkem a Sedlákem. Druhý den ráno v 8 hodin telefonoval Bezděk z Přestic, aby mu jeli naproti, což se ochotně stalo a jej šťastně přivezli. Sedlák jim vyskočil v lese u Dnešic – schoval se v lese, až odjeli a šel pak pěšky domů až do Měčina. Bezděk zpozorovav, že všichni Němci spí, též jim vyskočil a kryl se v lese. V neděli 6. května držela se též strážní služba, při níž se Němcům odebírala auta a odvážela se do Klatov. V 1. hodinu odpoledne přišla zpráva, že americké vojsko se blíží k Měčinu, a než jsme se seskupili, bylo slyšet tanky od Nedanic; přijelo jich mnoho, některé tanky jely do Radkovic, pěší a ostatní tanky a protiletadlová děla zůstali v Měčině 3 dny, načež odjeli do Nepomuku na demarkační čáru.

Za dva dny přijela Československá brigáda z Anglie, ta se zdržela v Měčíně čtyři měsíce. Američané stále projížděli vesnicemi a lesy, kde jaký Němec se objevil, hned ho sebrali nebo ho zastřelili. Při měčínském odboji bylo zastřeleno sedm Němců a ti jsou zahrabáni „Na Držale“, jeden v Chlumcích a tři na Holém vrchu – tyto všechny odzbrojila měčínská hlídka, ale Němci se objevovali v lesích a jednoho ženatého četníka z Horšic zastřelili.

Příjezd Československé brigády z Anglie do Měčina

Dalo by se o tom ještě mnoho napsat, ale všichni už jsme byli rádi, že nebudeme víc Němců poslouchat a rádi jsme se dali všichni do práce, protože země naše byla úplně vykradena – a to hlavní, že po dobu okupace nebylo v Měčíně žádné udání jak to bohužel zjištěno v jiných vesnicích.“

*V pondělí **7. května** se v hostinci U Šimánků za účasti občanů konala veřejná ustavující schůze Místního národního výboru Měčín. V ní byli jednomyslně zvoleni za členy výboru:*

- 1. MUDr. Josef Křivánek, obvodní lékař*
- 2. Josef Bezděk, obchodník*
- 3. Václav Svoboda, učitel*
- 4. Václav Moravec, skladník ZKD*
- 5. František Šindelář, dělník (čp. 56)*
- 6. Václav Motlík, domkář*
- 7. František Hromada, domkář*
- 8. Jan Baumruk, dělník (čp. 103)*
- 9. Karel Houlik, dělník*
- 10. Jan Votípka, vedoucí prodejny Baťa*
- 11. František Kliner, domkář*
- 12. František Karhan, chalupník*
- 13. Emanuel Vlasák, rolník*
- 14. František Hálek, domkář*
- 15. Jan Kroupa, rolník*
- 16. Václav Vachovec, dělník a domkář*
- 17. František Šůs, domkář*
- 18. Jan Baumruk, rolník*

*Na 1. řádné schůzi výboru, konané **8. května** v hostinci U Čermáků byl zvolen předsedou a zároveň delegátem do Okresního revolučního výboru MUDr. Josef Křivánek, místopředsdou Josef Bezděk, jednatelem a zapisovatelem Václav Svoboda. Bezpečnostním referentem byl jmenován František Hálek a určeny noční hlídky po čtyřech mužích.*

V zápisu ze schůze je uvedeno, že v sobotu 5. května byly při zatýkání Němců místní revoluční stráž v čele s Václavem Dvořákem, nadporučíkem v záloze, zajištěny dva nákladní a jeden osobní automobil. Zároveň bylo toho dne předáno devět Němců okresnímu soudu. Dne 8. května byli při prohlídce lesů v okolí Měčina zadrženi dva Němci a předáni americkým vojákům.

